

RECENZIE

LA CARTEA GHERGHINEI BODA „PERSPECTIVE ȘI INTERPRETĂRI ALE MUZEOLOGIEI ȘI PATRIMONIULUI ÎN SECOLELE XX–XXI”

(Târgoviște: Cetatea de Scaun, 2018. 201 p.)

În vâltoarea schimbărilor rapide din ultimile decenii, muzeul ca instituție de patrimonializare și educare trebuie să se adapteze în permanență la noile cereri de pe piață și rezultate științifice, pășându-și totodată funcțiile clasice. El trebuie să rămână atractiv pentru public, dar totodată să-și păstreze funcția sa principală de conservare și patrimonială.

În susținerea acestui demers se prezintă a fi lucrarea „Perspective și interpretări ale Muzeologiei și Patrimoniului în secolele XX–XXI”, scrisă de dr., cercetător științific de gr. III, Gherghina Boda, care prezintă o elaborare științifică modernă a funcțiilor și importanței educative a muzeului.

Având experiență în cercetarea acestui domeniu, autoarea examinează cu exactitate și corectitudine perspectivele actuale de dezvoltare a muzeului, invitând cititorul interesat de cultură în general, și de muzeologie, în mod special, la o reflecție și interpretare a faptelor de muzeologie, care la sigur va avea impact major asupra evoluției de mai departe a muzeului și muzeologiei din România.

Gherghina Boda a reușit să publice o monografie demnă de reținut pentru demersul muzeologic original și stilul elegant. Lucrarea, bazată pe o îndelungată experiență și cunoaștere a muzeelor din România, precum și a celor din străinătate, se deschide cu un elogiu adus autorului și cărții de către profesorul universitar, dr. Andrei Marga: „Elaborată metodic, pe baza unei calificări solide și cu o bună cunoaștere a muzeului ca instituție și a muzeologiei, racordată temeinic la dezbateră internațională din domeniu, plină de sugestii și scrisă alert și exact, cartea Gherghinei Boda este un eveniment pe piața editorială. După ce este, cu certitudine, un eveniment în domeniul muzeologiei din țara noastră!”

Prin Cuvântul înainte întocmit riguros, autoarea ne prezintă într-un limbaj științific adecvat actualitatea și importanța problemei luate în dezbateră, noutatea și originalitatea științifică a subiectului în discuție, dezvăluindu-ne din start percepția proprie asupra

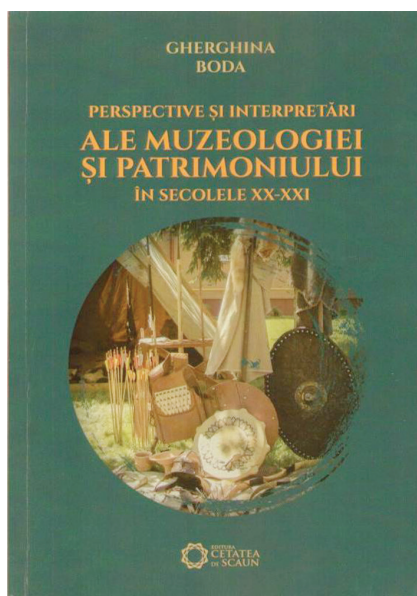
spațiului muzeal românesc, care, în viziunea autoarei „încearcă, dacă nu să progreseze, cel puțin să țină pasul cu noile restructurări ale domeniului”. Ceea ce constituie subiectul cărții, după cum ne mărturisește însuși autoarea, este „modul în care este privit muzeul modern și felul în care este interpretat și reinterpretat obiectul de muzeu – ca vehicul al informațiilor către vizitator, ca o reală media purtătoare de educație și instrucție”. Sau, și mai explicit, am spune că este o lucrare despre muzeu și muzeologie, o carte despre soarta muzeului de ieri și perspectiva muzeului de astăzi.

În prezentarea demersului său, G. Boda operează cu informații bibliografice din istoriografia muzeală internațională și națională, cu analize structurale ale instituțiilor muzeale de divers profil și din diferite țări ale lumii, prioritate abordându-se muzeului european.

Autoarea consideră noua muzeografie ca o parte esențială din procesul de reformă culturală. În cadrul ei preocupările sunt altele decât cele cu care ne-am obișnuit, dinamismul e o condiție a evaluării pozitive, iar eficiența culturală un rezultat concret. Gherghina Boda analizează direcțiile în care evoluează muzeul contemporan, cum și prin ce mijloace răspunde muzeul necesităților unei societăți urbanizate și cibernizate, care este rolul managementului și a marketingului în politica de supraviețuire a muzeului, pe cât este de interesant muzeul în procesul de educație într-o societate informatizată, care este legătura între muzeu și comerț.

G. Boda atrage atenția cititorului asupra faptului că în cadrul noii muzeologii interesul pentru obiectul de muzeu este înlocuit cu interesul pentru vizitator, care devine astfel nucleul central al aproape întregii activități muzeale. Generațiile noi imprimă muzeelor o altă filozofie, un alt mod de a răspunde la ceea ce s-a considerat a fi reprezentativ. Noua muzeografie contemporană se va schimba în continuare, or deja ea pune în discuție un altfel de muzeu decât până acum.

Conținutul lucrării redat într-o formă clară, de pe pozițiile unei vaste și profunde documentări știin-

țifice și ale unei practici solide în domeniu, ne dezvăluie structura și activitatea multilaterală a unor muzee europene, ne prezintă rolul expozițiilor în educația tinereii generații, ne descifrează situații în care muzeul favorizează cunoștințele școlare și devine un spațiu de petrecere a timpului liber. Punctul de reper al autorului în tratarea problematicii noilor muzeografii este patrimoniul. Autoarea consideră că și colecțiile nu pot fi abordate din perspective teoretice fără a le relaționa cu patrimoniul real, existent într-un anumit loc, spațiu, țară și public. Mulțimea și diversitatea acestuia, valoarea și reprezentativitatea sa condiționează prezența muzeală și potențiază însemnătatea oricărui demers de muzeologizare. Autoarea susține că „Noua muzeologie” cercetează cu asiduitate relația dintre om și realitate, punând accent pe vocația socială a muzeului și pe caracterul său interdisciplinar, pe modurile

sale de expresie și de comunicare reînnoite, interesul său deplasându-se spre noile tipuri de muzee concepute (Eco muzeele, muzeele virtuale, cybermuzeele).

Calitățile de necontestat ale conținutului lucrării sunt susținute de anumite momente semnificative din viața muzeală națională și internațională și de propuneri de acțiune concrete; însușește informații privind perspectiva de evoluție a sistemului muzeal din România.

Cartea dr. Gherghina Boda se citește cu interes datorită conținutului și structurii originale a materialului prezentat și o recomand cu plăcere nu numai specialiștilor din instituțiile muzeale, dar și celor preocupați de problematica culturii și protejării patrimoniului cultural și natural.

Natalia GRĂDINARU

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-8144-5997>